

† 1953), ki je piscu večkrat zatrjeval, da se mora zahvaliti za svoj pripovedniški dar vprav slovenski primesi svoje ožje domovine (Defreggena, gl. op. na str. 25). Nova pobuda torej, da bi se ta povezanost (ki pa ni vplivala samo v eni smeri) začela sistematično raziskovati!

Niko Kuret

Anton Dörrer, Tiroler Fasnacht innerhalb der alpenländischen Winter- und Vorfrühlingsbräuche. Wien 1949 (= Oesterr. Volkskultur. Forschungen zur Volkskunde, Band 5). Str. 477.

Malo je dežel na svetu, ki bi se lahko ponašale s tako imponantno monografijo o svojih maskah! Pisec je nabral zanjo izčrpno, do vseh podrobnosti dognano gradivo, ki kljub svojemu obilju nikjer ne učinkuje utrudljivo. Vešče in pregledno ga mojestruje z zanesljivo metodo, da ostane branje užitek od prve do zadnje strani. V obširnem prvem delu (Ausgangspunkte, 15—136) obravnava časovne, zemljepisne, družboslovne, dušeslovne osnove tirolskih mask, običaje, ki jim dajejo okvir, in kraje, kjer se izživljajo. Drugi del (Im Vorfeld der Fasnachtsbräuche, 137—226) je posvetil pisec izčrpnemu pretresu mask v zimskem času. Med njimi je do potankosti prikazal lik Perhte, dalje običaj oračev, šibe-šajbe ter morešk. Tretji, prav za prav glavni del (Hauptplätze der Tiroler Fasnacht, 227—370) pa obravnava pustne običaje z vsemi njihovimi liki po najvažnejših krajih ali središčih Tirolske. Med njimi je najpomembnejši Imbst, za njim se vrste Wald (z Nassereithom in Aussfernom), Telfs, Axams, Siltska dolina, Thaur in Hall. Končno poglavje (Sondergestaltungen der Fasnacht, 371—396) obravnava še posebne načine tirolskega pustovanja. — Pisec pravilno izhaja s stališča, da so tirolske maske v sedanjih bogatih oblikah sicer plod svojevrstnega tirolskega zgodovinskega razvoja, rodovnih in zemljepisnih posebnosti, da pa so zrasle iz osnov, ki so predgermanske. Slovenski bralec se vprašuje, kakšno mesto je utegnil imeti v tem razvoju na sedanjih nemških tirolskih tleh stari slovenski element, ki je odigral kot vmesni člen med staroselsko in bajuvarstvo plastjo neko določeno vlogo. Na to vprašanje najbrž še ni mogoč odgovor ne z naše ne z one strani. A medtem ko glede korantije in drugih mask iz vzhodne polovice Slovenije lahko prilično zanesljivo trdimo, da jih vplivi z zahoda niso bistveno sooblikovali, pa se ob bohinjskih »šemah« in cerkljanskih »lavfarjih« ne moremo otresti domneve, da so obstajale v izrazitem alpskem svetu neke vezi, ki so omogočale določene vplive. Izsledki Dörrerjevih nadrobni raziskavanj bodo delo na naši strani bistveno olajšali, hkrati pa bo treba tudi pojasniti pota, ki so se vplivi po njih pretakali. Pri sedanjem stanju raziskav na naši strani ni mogoče reči kaj več. — Vsak ljubitelj mask bo očaran nad bogastvom likov, mask in običajev, ki jih je ustvarila Tirolska. Knjiga je lepo ilustrirana, kar je pri knjigi o maskah neobhodno potrebno. Žal, jo krasijo same perorisbe (77 po številu). Te so za nazornost prijetnejše, a po dokumentarni vrednosti le zaostajajo za fotografijami (prim. prekrasni slikovni del v bakrotisku v knjigi Karla Meulija »Schweizer Masken«). Bogate so opombe, uporabnost knjige pa še povečuje izčrpno krajevno, osebno in stvarno kazalo.

Niko Kuret

Ein altes deutsches Josephspiel: Von den zwölf Söhnen Jakobs des Patriarchen. Herausgegeben von Artur Kutscher und Matthias Insam, nach der Axamer Handschrift von 1678 ergänzt von Anton Dörrer. Emsdetten (Westf.) 1954 (= Die Schaubühne. Quellen und Forschungen zur Theatergeschichte, Band 45). Str. 154.

Med Drabosnjakovimi igrami se nam poroča tudi o »Egiptovskem Jožefu«. Noben rokopis te igre doslej še ni prišel na dan. Ob besedilu te stare nemške igre, ki jo je pospremil Artur Kutscher s predgovorom s stališča gledališke vede, Matthias Insam z jezikoslovnim uvodom, Anton